

Ordförande: Lucas Nilsson, vice ordförande i äldrenämnden.

Sekreterare: Rosa Sundin, nämndsekreterare

Deltagare: Se bilaga nedan

Ärenden med anteckningar, synpunkter och frågor	Ansvarig/föredragande:
Godkännande av dagordning Inga övriga frågor	Lucas Nilsson, ordförande
Ärende 1 - Delårsrapport för äldrenämnden januari – augusti 2026 Äldrenämndens måluppfyllelse utifrån nämndens grunduppdrag, ekonomin för perioden januari till augusti 2026 samt arbetet inom personalområdet redovisades. Situationen med långa köer och ej verkställda beslut inom vård- och omsorgsboende har stabiliserats, köerna inom hälso- och sjukvården har minskat och flera kvalitetsförbättringar har genomförts. Samtidigt kvarstår utmaningar inom kompetensförsörjning och det systematiska kvalitetsarbetet. Satsningar på introduktion av nyanställda, språkpiloter och kvalitetsundersköterskor lyftes. Andelen långtidsfriska har ökat. Sjukfrånvaron är dock fortfarande hög men har minskat jämfört med föregående år. Det pågående kvalitetsarbetet, bland annat med anledning av granskningar vid Dragonens vård- och omsorgsboende och Lundagårds vård- och omsorgsboende, utvecklingen av avvikelshanteringen samt förbättringar av kvalitetsuppföljning och rutiner redovisades.	Anna Bergström, kvalitetschef äldreomsorg Sofia Westin, ekonomichef äldreomsorg Rebecca Andersson, HR-chef äldreomsorg

Hemtjänstindex 2025 diskuterades efter frågor från SPF. Resultatet inom indexet biståndshandläggning har sjunkit jämfört med andra kommuner, vilket bland annat förklaras av att kommunen tidigare saknat en digital tjänst för beräkning av hemtjänstavgift. En sådan tjänst har nu införts på kommunens hemsida. Äldrenämnden har gjort en del aktiviteter för att förbättra området, bland annat genom att införa fler icke behovsprövade insatser, i samband med införandet av ny socialtjänstlag 2025. <u>Frågor/synpunkter från pensionärsorganisationer:</u> Carina Holmberg, PRO – Hur mäts och utvärderas ledarskapet inom äldreomsorgen, exempelvis målet om närvarande chefer? Rebecca Andersson svarar att ett sätt att följa upp ledarskapet är att titta på personalens sjukfrånvaro och om cheferna har möjlighet att fokusera på sitt kärnuppdrag. Antalet medarbetare per chef är också viktigt. Den kommungemensamma riktlinjen är 30 medarbetare per chef, men verksamheterna har lyft att det är svårt att vara en närvarande chef med så många medarbetare. Carina Holmgren, PRO – Hur är kvalitetsundersköterskornas uppdrag utformat - är de en del av grundbemanningen? Rebecca Andersson svarar att kvalitetsundersköterskorna har ett heltidsuppdrag och är anställda utöver grundbemanningen. Sten Biström, SKPF – Hur lång är utbildningen för nyanställda och görs det någon individuell skillnad? Rebecca Andersson svarar att nyanställda ska få en introduktion på tio dagar. Sen kan introduktionen anpassas utifrån individuella behov och tidigare erfarenhet av liknande arbetsuppgifter. Samtliga nyanställda erbjuds även en lärarledd utbildning på plats.	
--	--

Elisabeth Bjuhr, SPF –Varför är Savemansgruppens arbete inte presenterad i mål 5 – kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare?

Rebecca Andersson svarar att anledningen till att de inte har inkluderats är att rapporten endast redovisar ett urval av de aktiviteter och insatser som genomförs inom äldreomsorgen. Med hänsyn till rapportens omfattning och utformning har det tyvärr inte varit möjligt att lyfta fram samtliga goda exempel.

Elisabeth Bjuhr, SPF – Vilka icke behovsprövade insatser erbjuder äldreomsorgsförvaltningen, exempelvis Seniortorget?

Anna Bergström svarar att äldre nämnden beslutade under våren 2025 om en rad ej behovsprövade insatser i samband med att ny socialtjänstlag trädde i kraft. Ingen av dessa är renodlade hemtjänstinsatser. De består av Seniortorget, flexibel avlösning, anhörigstöd, Hjärnträffen samt dagverksamhet nivå 1.

Förvaltningen utreder om matdistribution är en sådan insats om kan beslutas som en ej behovsprövad insats.

Frågor/synpunkter från nämnder/styrelse:

Hur vet ni vad brukare tycker om äldreomsorgsförvaltningens service?

Anna Bergström svarar att brukarundersökningar genomförs årligen inom äldreomsorgen. Resultaten pekar på att det finns utvecklingsområden. Resultatet för undersökningen 2026 väntas presenteras under oktober månad. Svarsfrekvensen är generellt högre inom hemtjänsten än inom vård- och omsorgsboenden.

Hur många anställda inom äldreomsorgen klarar av det svenska språket, finns det språkutbildningar?

Rebecca Andersson svarar att det finns en andel anställda inom äldreomsorgen som inte har svenska som modersmål. Behovet av stöd varierar mellan medarbetare beroende på deras individuella förutsättningar. Förvaltningen arbetar löpande med

språkutveckling genom språkstöd i det dagliga arbetet och andra utbildningsinsatser. Vad gäller när det kommer till polisanmälan av brott inom verksamheten? Rebecca Andersson svarar att det finns en ny regel där polisen endast behöver en inkommen anmälan av ett brott som skett. Om en polisanmälan redan har gjorts av den enskilde behöver normalt ingen ytterligare anmälan göras. Kommunen fokuserar då på de arbetsrättsliga åtgärder som kan bli aktuella. Rådet delges information om att socionomutbildningen inte innehåller någon särskild del om äldre och deras behov. Det vore därför önskvärt att stärka socialsekreterares kunskap om äldre genom vidareutbildningar. <u>Bilaga:</u> Bildspel	
Ärende 2 - Äldrenämndens planeringsförutsättningar 2027 Inom ramen för Umeå kommuns planeringsprocess fastställde kommunfullmäktige i juni 2026 planeringsdirektiven för 2027. Budgeten bygger på kommunövergripande index och demografi, där nämnder med ökande målgrupper tilldelas ytterligare medel. Äldrenämnden har ett tillskott på 105 miljoner kronor från 2026 års budgetram, samtidigt som prisökningarna för 2027 beräknas uppgå till cirka 52 miljoner kronor. Kommunfullmäktiges prioriterade satsningar för äldrenämnden omfattar bland annat ökad grundbemanning och utökade serviceresurser. Information gavs även om pågående pilotverksamheter för ökad grundbemanning samt förstärkt bemanning på Dragonens vård- och omsorgsboende. Investeringsbudgeten omfattar inventarier, utrustning, digitalisering och planeringen av Olofsdals vård- och omsorgsboende, som beräknas stå klart 2030.	Sofia Westin, ekonomichef äldreomsorg

<u>Frågor/synpunkter från pensionärsorganisationer:</u> Carina Holmgren, PRO – Har Prästsjögården vård- och omsorgsboendes nya enhet öppnat? Sofia Westin svarar att enheten inte har öppnat ännu. <u>Bilaga:</u> Bildspel	
Ärende 3 – Skriftlig information Pensionärsrådet har fått rapporten ”Att kunna bo kvar – äldre i flerbostadshus” skickad till sig för kännedom.	
Ärende 4 - Sammanträdestider 2027 Pensionärsrådet beslutar att fastställa sammanträdestiderna för 2027. Sammanträdestiderna skickas till rådets ledamöter och ersättare i samband med utskick av minnesanteckningar. <u>Bilaga:</u> Sammanträdestider 2027	
Aktuellt från styrelse och nämnder <u>Kommunstyrelsen</u> • Under kommunfullmäktige i oktober 2026 väljs ordinarie och ersättare in till kommunens nämnder och styrelse i samband med den nya mandatperioden. <u>Fritidsnämnden</u> • Inom ramen för Seniorsatsningen genomförs aktiviteter på Nolia Arena och badhusen. • Ett nämndinitiativ har inkommit från Miljöpartiet vilket resulterat i en utredning att se över möjligheter och förutsättningar att stärka fritidsverksamheten för äldre inom Umeå kommun. Utredningen planeras att redovisas för fritidsnämnden under november 2026.	Representanter från nämnderna

- Föreningar kan ansöka om utvecklingsstöd från Föreningsbyrån för kostnader för lokalhyra

Äldrenämnden

- Utifrån ett nämndinitiativ från Moderaterna har äldrenämnden gett förvaltningen i uppdrag att se över hanteringen av matdistribution för de äldre. Idag krävs särskilda behov för att ta del av matdistribution via kommunen och fler alternativ efterfrågas.
- Inom ramen för upphandlingen av hemtjänst enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) har tre domar meddelats efter att hemtjänstföretag överklagat upphandlingen. Två av ansökningarna avslogs. I det tredje målet beslutade domstolen att upphandlingen inte får avslutas förrän kommunen har gjort en ny utvärdering enligt upphandlingsdokumenten. Kommunen kommer vidta rättelse.
- Tre externa hemtjänstleverantörer kommer fortsatt vara verksamma tills dess att rättsprocessen är avslutad och avtal enligt LOU kan tecknas (Aleva, Din och Min Omsorg samt Altea)

Tekniska nämnden

- Representant frånvarande

Kulturnämnden

- Representant frånvarande

Byggnadsnämnden

- Byggnationstakten är för närvarande är låg. Byggnadsnämnden uppmuntrar aktörer på bostadsmarknaden att bygga fler senior- och trivselbostäder.

Frågor/synpunkter från pensionärsorganisationer:

Carina Holmgren, PRO – Pensionärsorganisationerna har lämnat in en gemensam skrivelse med önskemål om att rådet i större utsträckning ska fungera som ett remissorgan. Syftet är att öka rådets delaktighet och möjlighet att bidra med kunskap och lämna synpunkter i ett tidigare skede av beslutsprocessen. Anna Karlander svarar att skrivelsen kommer att behandlas under rådets nästkommande möte i november 2026. Rådets representanter efterfrågar mer utrymme för dialog, frågor och samtal. Rådet önskar även få ta del av ärenden innan beslut i nämnder för att komma med synpunkter i ett tidigare skede. Rosa Sundin svarar att pensionärsrådets föreskrifter kommer att revideras och beslutas av äldrenämnden i början av 2027. Inför revideringen ges rådet möjlighet att lämna synpunkter och förslag vid sammanträdet i november 2026, innan föreskrifterna behandlas för beslut i nämnden.	
--	--

Bilaga – Närvarolista

Ordinarie ledamöter

Lucas Nilsson (KD)

Åsa Bäckström (-)(V)

Ari Leinonen (S)

Ulrik Berg (M)

Titti Ådén (S) framtill kl. 10.35

Tomas Wennström (S)

Curt Wiklund, PRO

Hillevi Palm, SKPF

Sten Biström, SKPF

Karin Eriksson, SKPF

Elisabeth Bjuhr, SPF

Monica Samuelsson, SPF

Per Martin Jonasson, RPG

Karl Einar Enarsson, Umeå Sameförening, Såkhie

Tjänstgörande ersättare

Lotta Holmberg (M)

Carina Holmgren, PRO

Ej tjänstgörande ersättare

Elmer Eriksson (M)

Eva Bjuhr, SPF

Britt-Anni Sjöström, Umeå Sameförening, Såkhie

Tjänstepersoner

Anna Karlander, kanslichef

Rosa Sundin, nämndsekreterare

Övriga deltagare

Ronny Kassman (S), representant för Lena Karlsson Engman (S)